

Vážený pan

JUDr. František Vyskočil, PhD., advokát

Vyskočil, Krošlák a partneři s.r.o., advokátní  
kancelář  
Voršilská 130/10  
110 00 Praha 1  
Prostřednictvím datové schránky

V Praze 20. 12. 2019

**Věc: Odpověď na výzvu k odstranění protiprávního stavu a výzvu k poskytnutí morální satisfakce ze dne 26.11.2019**

Vážený pane doktore,

Český rozhlas tímto reaguje na Vaši výzvu k odstranění protiprávního stavu a výzvu k poskytnutí morální satisfakce z 26. 11. 2019, kterou jste jako právní zástupce společnosti Home Credit, a.s., se sídlem Nové sady 996/25, Staré Brno, 602 00 Brno, IČ: 26978636, (dále jen „Váš klient“) adresoval k rukám Mgr. René Zavorala, generálního ředitele Českého rozhlasu (dále jen „Výzva“).

Výzva se týká komentáře paní Apoleny Rychlíkové pod názvem „Lichváři, exekutoři, nebo zbrojaři? Pár otázek k etice sponzoringu“ zveřejněném na stanici Český rozhlas Plus 10. října 2019 (dále jen „Komentář“).

V předmětné Výzvě uvádíte několik hodnotících soudů, které byly vysloveny v Komentáři, kterými dle Vašeho názoru Český rozhlas porušil své povinnosti založené zákonem o Českém rozhlasu a Kodexem Českého rozhlasu, a tím zasáhl do práv Vašeho klienta chráněných § 135 z.č. 89/2012 Sb. v platném znění (občanský zákoník).

**1.**

Český rozhlas zveřejněním Komentáře postupoval v souladu se zákonem č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů i s Kodexem Českého rozhlasu. Vaší výzvou napadené hodnotící soudy mají reálný základ. Komentář se nezaměřuje primárně, jak už jeho titulek uvádí, na podnikání společnosti Home Credit a. s., ale na otázky související se sponzorováním veřejných institucí, jako je Univerzita Karlova v Praze, nebo Univerzita Palackého v Olomouci, a dále se sponzorováním Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech. V Komentáři je uváděn také příklad sponzorování z USA. Není s podivem, že Komentář také zmiňuje smlouvu Vašeho klienta s Univerzitou Karlovou, neboť se jednalo o aktuální téma, které už několik dní před zveřejněním Komentáře bylo důkladně prezentováno ve všech významných

médiích. Tvzení ve Výzvě, že „komentář... působí jako by byl úmyslně vykonstruován se záměrem zasáhnout pověst Klienta“ je tedy nejen nepodloženě dehonestující, ale především neodpovídá realitě.

Téma sponzoringu takových institucí, jako jsou univerzity, včetně aktuálních příkladů, je prvořadým tématem veřejného zájmu a takový zájem musí, jak sami připouštíte, snést ve značné míře i významná právnická osoba jako je Váš klient, která podniká v oboru spotřebitelských úvěrů.

Záměrem Komentáře nebylo neoprávněně se dotknout práv Vašeho klienta, ale s ohledem na veřejný zájem informovat veřejnost formou komentáře o aktuálních záležitostech ve věci sponzorování některých veřejných institucí. Pro dokreslení komentovaného bylo potřebné dodat určité doplňující hodnotící soudy i o Vašem klientovi jako o jednom sponzorovi, který byl konkrétně zmíněn v Komentáři. Tyto hodnotící soudy měly reálný základ a byly založeny na pravdivých skutkových tvrzeních.

## 2.

Ve své Výzvě zpochybňujete jako nepodloženou informaci, že „Společnost, která spadá pod impérium nejbohatšího Čecha, byla v minulosti známá poskytováním predátorských, lépe řešeno lichvářských úvěrů.“

Autorka v Komentáři odkazuje na skutečnost, že v roce 2010, tj. v minulosti, byl Home Credit a.s. hodnocen jako nejhorší poskytovatel nebankovních půjček podle Indexu Člověka v tísni. Zmiňovaný Index odpovědného úvěrování (původně Index predátorského úvěrování) sestavuje organizace Člověk v tísni od roku 2009.

Tento tzv. index predátorského úvěrování byl mnohokrát v minulosti zveřejňován a je stále dostupný například zde:

- a) <https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/1298197-zebricek-nebankovnich-uveru-radi-kde-si-nepujcovat>
- b) <https://zpravy.aktualne.cz/finance/nakupovani/nejvetsi-predatori-ve-svete-pujcek-mame-novy-zebricek/r~i:article:685488/>
- c) [https://www.tyden.cz/rubriky/byznys/cesko/predatorem-v-uverovani-je-kellneruv-home-credit\\_188536.html](https://www.tyden.cz/rubriky/byznys/cesko/predatorem-v-uverovani-je-kellneruv-home-credit_188536.html)

Slovo predátorský má index přímo v názvu. Autor tohoto hodnocení Daniel Hůle, na něhož se odvolává rovněž text předžalobní výzvy jako na věrohodnou autoritu, poskytl Českému rozhlasu své prohlášení, kde tento stav komentoval takto: „Na základě svých zkušeností si proto troufám říci, že společnost Home Credit byla v oblasti nebankovních půjček mezi lety 2008 až 2011 jedním z největších predátorů, což se po roce 2011 zásadně změnilo díky odstranění celé řady obchodních praktik této společnosti, dávno před přijetím nového zákona o spotřebitelském úvěru.“

Pokud jde o lichvářské úvěry, již citovaný odborník Daniel Hůle uvedl ve svém prohlášení, kterým disponuje Český rozhlas, toto: „Osobně se domnívám, že společnost Home Credit v minulosti, například v době, kdy jsme zveřejňovali Index predátorského úvěrování, využívala při svém podnikání lichevních praktik, zvláště pokud jde o výši sankcí, srozumitelnost podmínek, rozhodčí doložky atd.. Zde je ukázka tehdejších obchodních podmínek tvořících nedílnou součást smluv o úvěru, kdy obdobný text čítal několik desítek normostran: „§ 6 Pro smluvní vztah společnosti a klienta založený touto Smlouvou o RÚ II. platí obdobně obsah ustanovení Smlouvy o RÚ I., tj. Hlavy 9., 10., 11. a 12. těchto ÚP s tím, že RÚ I. se ve smyslu tohoto ustanovení ÚP rozumí RÚ II., ÚK se rozumí KK, Smlouvou o RÚ I. se rozumí Smlouva o RÚ II. a metodickou příručkou se rozumí metodická příručka KK. Pojištěním smlouvy o RÚ I. se rozumí pojištění smlouvy o RÚ II.“

Obsah stanovení ÚP vztahujících se ke Smlouvě o RÚ I. platí, není-li v obsahu hlavy 13. těchto ÚP stanoveno jinak.“

V příloze č. 1 přikládáme pro doložení shora uvedeného „Úvěrové podmínky společnosti Home Credit a.s.

Oprávněnost výše uvedených napadených hodnotících soudů v Komentáři dále dokládáme Nálezem Ústavního soudu, sp.zn. I. ÚS 1091/19, v řízení, kde byla společnost Home Credit, a.s. jako vedlejší účastnice, z něhož citujeme relevantní část, a to bod 49:

„49. Ústavní soud zastává názor, že není představitelné, aby vedlejší účastnice, patřící mezi významné poskytovatele nebankovních úvěrů, nebyla seznámena s takto důležitým rozhodnutím bytostně se dotýkajícím jejího podnikání, obzvlášť bylo-li toto rozhodnutí široce diskutováno v odborných i běžných médiích. Lze proto předpokládat, že její jednání nebylo ve vztahu k stěžovateli výsledkově „neutrální“, nýbrž že bylo motivováno snahou získat vůči němu neoprávněně výhodnější pozici. **Vedlejší účastnice** třeba mohla spoléhat na pasivitu nepoučeného stěžovatele v průběhu rozhodčího řízení s tím, že ten by v exekučním řízení (podle dřívějšího přístupu obecných soudů) již neměl šanci exekuční titul zpochybnit. V každém případě lze v předmětném jednání spatřovat její snahu o nepoctivé posílení jejího právního postavení (zde ve smyslu získání výhody před dlužníkem, která by při poctivém jednání nevznikla). **Takovéto jednání naplňuje znaky zneužití práva.** Další fáze řízení již „pouze“ rozvíjely a udržovaly počáteční zneužití práva, protože jsou s ním přirozeně spojeny a jejich obsah nemůže vyvolat žádné právní důsledky (nálezný sp. zn. II. ÚS 996/18, body 38 a 39).“

Výše uvedeným je prokázáno, že informace „Společnost HC byla v minulosti známá poskytováním predátorských úvěrů a lichvářských úvěrů“ uvedená v Komentáři je doložitelná a má reálný a pravdivý základ.

Ve své Výzvě zpochybňujete oprávněnost užití pojmu lichva v Komentáři. Pojem lichva však autorka ve svém Komentáři nepoužila.

### 3.

Ve své Výzvě v petitu požadované omluvy konstatujete, že Český rozhlas uvedl, že Home Credit, a.s. má „byznys postavený na ničení lidských životů“. Takové tvrzení v Komentáři obsaženo není, stojí zde: Home Credit „přesunul své praktiky do Číny, kde spokojeně ničí životy dalších desetitisíců lidí“.

K tomuto uvádíme následující. Home Credit, a.s. má v Číně 52 miliónu klientů a podíl nesplácených úvěrů je na hranici deseti procent, což jsou všeobecně známá fakta, která uvádí sám Váš klient. Například ředitel pro řízení rizik v Home Creditu Radek Pluhař v HN, 28. 11. 2019 říká, že „podíl nesplácených úvěrů je pod deseti procenty“. Pět miliónů dlužníků má tedy problém se splácením úvěrů Home Creditu, z toho lze logicky dovodit závěr, že Home Credit ničí životy desetitisíců lidí. Autorkou konstatovaný počet se jeví spíše jako velmi konzervativní, resp. podhodnocený.

Autorka při vyjádření tohoto hodnotícího soudu vycházela především z konkrétních příkladů uváděných v analýzách zpravodajsko - analytického projektu Sinopsis, který v odborné a personální spolupráci s Katedrou sinologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze informuje převážně o dění v Číně a o pohledu světových médií na Čínu. Vzhledem k odbornosti autorů těchto analýz, podepřených a doplněných i dalšími zdroji, především články zahraničních subjektů, a to nejen médií, lze oprávněně konstatovat, že Vámi napadený hodnotící soud vychází z reálného doložitelného základu.

Zde uvádíme několik zdrojů, které dokládají oprávněnost zveřejnění Vámi napadeného hodnotícího soudu:

- a) <https://sinopsis.cz/cesky-kral-lichvaru-home-credit-v-cine-znovu-tercem-spolecenske-kritiky/>
- b) <https://sinopsis.cz/trampoty-ceskeho-krale-uveru-v-risi-stredu/>
- c) Hong Kong Economic Journal (HKEJ) - Hong Kong's first Chinese business newspaper, since 1973  
"That being said, the company's success has raised some controversy. The average interest rate it charges, about 35 percent, is considered excessive by many people. And many borrowers, particularly young people, are unable to pay back their snowballing loans. Also, Home Credit was said to be the subject of over 2,000 complaints about debt collectors resorting to violence and intimidation."
- Zdroj: <http://www.ejinsight.com/20190905-ipo-candidate-home-credit-is-big-in-china-small-loan-market/>
- d) <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/home-credit-v-cine/r~f648a662ccd211e98776ac1f6b220ee8/>

#### 4.

Ve své Výzvě dále zpochybňujete oprávněnost užití v Komentáři hodnotícího soudu, že „Společnost Home Credit provozuje parazitické podnikání“.

Jedna z možných definic parazitismu zní: „Parazitismus je způsob soužití dvou organismů, z nichž jeden organismus (parazit čili cizopasník) využívá druhý organismus (hostitel). Parazit se může živit tkáněmi hostitele (aniž by se ho snažil zabít) nebo se přizívat na hostitelově potravě či jinak profitovat z hostitelova organismu nebo jeho činnosti a snižovat přitom jeho biologickou zdatnost.“

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Parazitismus>

Přirovnání poskytovatele úvěru k parazitu je zde přiléhavé. Poskytovatel úvěru nepůjčuje peníze za účelem nezištné pomoci, ale za účelem přizívání se na svém hostiteli. V přírodě je známo mnoho případů, kdy parazit s hostitelem utváří symbiózu, i v oblasti půjčování peněz může věřitel svými půjčkami poskytovat dlužníkovi užitek.

S odkazem na výše uvedené a doložené především pod bodem 2. tvrdíme a považujeme za prokázané, že v případě „parazitického podnikání“ jde o hodnotící soud postavený na pravdivém základu.

#### 5.

V době zveřejnění Komentáře v Českém rozhlasu bylo dostupné ve veřejném prostoru množství dalších hodnocení společnosti Home Credit a. s. a jejího partnerství s Univerzitou Karlovou v Praze.

Zde uvádíme několik veřejně dostupných zdrojů takových hodnocení.

- a) „Výzva studentů a akademických pracovníků UK v souvislosti s uzavřením smlouvy mezi společností Home Credit a rektorátem: **Společnost Home Credit se svým neodpovědným úvěrováním podílela na obchodu s chudobou a významnou měrou přispěla k dnešnímu množství vedených exekucí.** Stále také vymáhá velké množství nezákonných exekucí. Kromě etického rozměru celé věci je třeba říci, že tento stav je dávno problémem přesahujícím jednotlivé životy lidí v dlužích. Vysoký počet lidí v exekucích má dopad na trh práce, jakož i těžko vyčíslitelné dopady spojené s životem v chudobě a z toho vzniklé další celospolečenské

problémy. Vysoká zadluženost české společnosti dalece přesahuje jednu generaci a na jejím řešení se budou podílet i nyníjší studenti Univerzity Karlovy napříč studijními obory.“ (10. 10. 2019)

Zdroj:

[https://docs.google.com/forms/d/1c7DH8PyWvE96aTwfQ7RFav6poXGLAHzGA3fdly1W-k/viewform?fbclid=IwAR3aUnm0MJt5Z5GpNe9sLXZGC1ea3x-vYyaS3p7zwCOhvDYesLQKDbvzuhl&edit\\_requested=true](https://docs.google.com/forms/d/1c7DH8PyWvE96aTwfQ7RFav6poXGLAHzGA3fdly1W-k/viewform?fbclid=IwAR3aUnm0MJt5Z5GpNe9sLXZGC1ea3x-vYyaS3p7zwCOhvDYesLQKDbvzuhl&edit_requested=true)

- b) Článek autorů Silvie Lauder a Vojtěcha Srnky z 13.10.2019 v Týdeníku Respekt nazvaný „Univerzita Kellnerova“, veřejně dostupný na: <https://www.respekt.cz/tydenik/2019/42/univerzita-kellnerova>
- c) Komentář autora Michala Půra z 9.10.2019 s názvem „V kauze partnerství Home Creditu a UK dostává kapitalismus na zadek“ veřejně dostupný na: <https://www.info.cz/nazory/pur-v-kauze-partnerstvi-home-credit-u-uk-dostava-kapitalismus-na-zadek-43214.html>
- d) Komentář autora Martina Čabana z 9.10.2019 s názvem „Jak si koupit univerzitu“ v deníku e15.cz veřejně dostupný na: <https://www.e15.cz/nazory/komentar-martina-cabana-jak-si-koupit-univerzitu-1363134>
- e) Článek autora Ludka Vainerta z 10.10.2019 s názvem „Jak si PPF vykoledovala hlubokou nedůvěru“ dostupný na: <https://archiv.ihned.cz/c1-66656890-jak-si-ppf-vykoledovala-hlubokou-neduveru>

Výše uvedený příkladný výčet veřejně přístupných informací s hodnocením aktivit Vašeho klienta ohledně sponzorování Univerzity Karlovy a s hodnocením jeho činnosti v oblasti poskytování úvěrů dokládají, že hodnotící soudy obsažené v Komentáři byly informacemi ve veřejném zájmu, které se týkaly vysoce aktuálního tématu široce diskutovaného ve veřejném prostoru.

## 6.

„Podle názoru Ústavního soudu“, vysloveném v Nálezu Ústavního soudu, sp. zn. I. ÚS 156/99, „je nutné respektovat určitá specifika běžného periodického tisku, určeného pro informování nejširší veřejnosti (na rozdíl např. od publikací odborných), který v určitých případech musí - především s ohledem na rozsah jednotlivých příspěvků a čtenářský zájem - přistupovat k určitým zjednodušením, a nelze bez dalšího tvrdit, že každé zjednodušení (či zkrácení) musí nutně vést k zásahu do osobnostních práv dotčených osob. Lze tedy stěží trvat na naprosté přesnosti skutkových tvrzení a klást tak na publicisty - ve svých důsledcích - nesplnitelné nároky. Významné proto musí vždy být to, aby celkové vyznění určité informace odpovídalo pravdě.“

Jsme toho názoru, že Komentář takováto zjednodušení, které výše uvedený nálezu Ústavního soudu připouští, neobsahuje, ale přesto považujeme za důležité na tento nálezu upozornit v souvislosti s Vaším vyhodnocením naší reakce a zvažování dalších kroků vůči Českému rozhlasu.

## 7.

Jsme přesvědčení, že právo Českého rozhlasu na svobodu projevu a právo na informace ve Vámi napadeném Komentáři převážilo nad právem Vašeho klienta na ochranu pověsti, a to především proto, že zde byl dán veřejný zájem informovat o aktuálních kauzách ve věci sponzoringu a dále že Vámi napadané hodnotící soudy měly reálný a pravdivý základ.

Vzhledem k tomu, že tyto hodnotící soudy jsou založené na tvrzeních a informacích třetích subjektů, které jsou dlouhodobě veřejně přístupné, je dle našeho názoru vyloučené, aby právě Vámi napadený Komentář zasáhl do dobré pověsti Vašeho klienta.

Chceme zdůraznit, že ve své Výzvě žádným způsobem neprokazujete, že Komentářem bylo zasaženo do pověsti Vašeho klienta, neprokazujete příčinnou souvislost mezi Vámi tvrzeným zásahem a neoprávněností zásahu.

Dále se ohrazujeme proti Vaším, nijak podloženým, ve Výzvě vysloveným, zjevně spekulativním vyjádřením vážných pochybností o objektivnosti a nezávislosti Českého rozhlasu v souvislosti s Vámi uváděným podnikáním autorky Komentáře.

S ohledem na výše uvedené Vám sdělujeme, že jsme Vaší výzvě k odstranění protiprávního stavu a poskytnutí morální satisfakce nevyhověli.

V případě, že se rozhodnete podat v této věci na Český rozhlas žalobu, Vás upozorňujeme, že jsme připraveni i dalšími důkazy prokázat oprávněnost našeho dosavadního postupu ve věci nevyhovění vaší Výzvě.

S pozdravem

Český rozhlas

JUDr. Zuzana Tomešová  
vedoucí Právního oddělení

Příloha č. 1: Úvěrové podmínky společnosti Home Credit a.s.